

Dokteren op internet

Artsen over de gehele wereld gebruiken internet al geruime tijd voor het onderling uitwisselen van ervaringen. Tegenwoordig kunnen ook patiënten op internet op zoek gaan naar het antwoord op een groot aantal vragen. Wie nog net voldoende energie heeft om achter de pc te kruipen, vindt heel wat antwoorden.

Het Digitaal Ziekenhuis Nederland is een waar eldorado voor goede en vooral betrouwbare informatie. De site oogt steriel als een operatiekamer, maar is daardoor tegelijkertijd zeer functioneel. Wie geïnteresseerd is in medische onderwerpen of gericht wil zoeken naar bepaalde informatie, kan het medisch handboek gerust naar De Slegte brengen. Zo biedt de site van het Digitaal Ziekenhuis een grote reeks ziektebeelden waarover gedetailleerde informatie is te vinden. Bijzonder nuttig is ook het medisch woordenboek dat eveneens zeer uitgebreid van omvang mag worden genoemd. Voor wie thuisgekomen van de huisarts niet goed weet wat voor medicijnen hem zijn voorgeschreven, kan de uitgebreide informatie in de medicijngids wellicht uitkomst bieden. Hierin wordt uitgebreid ingegaan op de werking van de medicijnen, maar ook bijvoorbeeld op alle bijwerkingen.

Op veel sites die over gezondheid gaan, is wel een forum te vinden waar vragen gesteld kunnen worden. De reacties van anderen zijn vervolgens ook weer te lezen en zo kunnen levendige discussies ontstaan. Bij het Digitale Zie-

kenhuis kan dit overigens anoniem. Wie van dit 'cyber-ziekenhuis' toch een keer naar een echt ziekenhuis moet, kan handige informatie vinden over de diverse ziekenhuizen in Nederland. Daarbij moet gedacht worden aan openingstijden en routebeschrijvingen maar ook patiëntenfolders.

De links naar patiëntenorganisaties kunnen bijzonder nuttig zijn om nog meer te leren over een specifieke kwaal of ziektebeeld. Het aantal van deze verenigingen is inmiddels bijzonder groot. Op internet zijn niet alleen de meest bekende organisaties zoals de Nederlandse Hartstichting en de Nierstichting vertegenwoordigd. Zo zijn ook de Anonieme Overeters, de Stichting Afstandsmoeders, de Nederlandse Vereniging voor Hyperactiviteit, de belangenvereniging voor kleine mensen en de Oudervereniging van Bodemloze Kinderen op het net aanwezig.

Jeukende aambeien

Wie denkt dat het om sites gaat die door een kleine groep mensen wordt bezocht, zit er behoorlijk naast. De Nederlandse Stoma pagina heeft sinds maart 1997 ruim 135.000

bezoekers gehad en is nog altijd goed voor zo'n tweehonderd hits per dag. De index is wat lang en onoverzichtelijk maar er zijn vele links te vinden naar voor deze doelgroep interessante informatie. Jammer dat het schrijven op het prikbord niet anoniem kan. Dat geldt eigenlijk ook voor het forum op de site van het Gezondheidsnet, maar dat blijkt mensen er niet van te weerhouden zeer openhartig te zijn. Zonder schroom maakt iemand er aan de wereld kenbaar hoe lastig hij zijn jeukende aambeien vindt. Het Gezondheidsnet is overigens op een commerciële manier opgezet. Bij iedere kwaal wordt uiteindelijk een product geadviseerd. Hierdoor is het eigenlijk meer een verzameling advertenties geworden dan een objectieve medische vraagbaak.

De Nederlandse Hartstichting propageert, net als in de traditionele media, vooral een gezonde levenswijze. Het interactieve karakter van de site bestaat dan ook uit een aantal testen om de vinger aan de pols te leggen. Zo is er een rooktest, een beroerte-risicotest en een gewichtstest. Voor de eettest komt men uiteindelijk op een aparte site terecht die fraai is vormgegeven en de geïnteresseerde de moge-

The screenshot shows the homepage of the Dutch Heart Foundation. The header features the organization's name and logo. A navigation bar includes links for 'Terug', 'E-mail', 'Zoeken', and 'Home'. On the left, there is a vertical menu with categories like 'Nederlandse Hartstichting', 'Alles over hart en bloedvaten', 'Formule voor patiënten', 'Onderzoek', 'Steun de Nederlandse Hartstichting', 'Test u zelf', 'Publicaties', and 'Nieuws'. The main content area has a title 'Hart en bloedvaten, de motor van ons bestaan.' followed by text explaining the heart's function and a call to action: 'Graag nodigen wij u uit om de Hartstichting en het werk dat zij verricht te leren kennen.' A heart-shaped graphic with the text 'Welkom op de site van de Nederlandse Hartstichting' is also visible.

The screenshot shows the homepage of GezondheidsNet. The header includes a search bar and the site's name. A navigation bar has 'START' and 'GezondheidsNet'. The main content area features a 'Welkom bij GezondheidsNet' banner for 'Clarifine' with a 'START' button. Below this, there are sections for 'Almanak', 'Thema Allergie', 'Nieuws', and 'Actueel'. The 'Almanak' section lists 'De Almanak is weer uitgegeven: nu 126 veelvoorkomende gezondheidsproblemen'. The 'Thema Allergie' section mentions 'De hele maand mei staat het thema Allergie centraal'. The 'Nieuws' section lists 'Volloevende groente en fruit voorkomt vele ziekten', 'Wereldwijde omzetstijging farmaceutische industrie', 'Crignoping wordt duizenden mensen fataal', and 'Nederlanders steeds zwaarder'. The 'Actueel' section lists 'De homeopathische remedies aanpak van sinusproblemen', 'Rauvonic: slimme en toch schijnbaar? Ja, dat kan', 'Huid is de man in de witte jas - ook op internet', 'Hoeveel stoffen? Hoeveel stoffen? Hoeveel stoffen? Hoeveel stoffen?', and 'Waarom? Hoeveel stoffen? Hoeveel stoffen? Hoeveel stoffen?'.

structuur. De pagina's waarop de mogelijkheid bestaat te discussiëren, worden veelvuldig gebruikt. Opvallend is ook dat hierbij zeer uitgebreid wordt ingegaan op de sociale gevolgen van de spierziekte. Hieruit kan immers worden afgeleid dat dergelijke sites in een grote behoefte voorzien.

Wie op internet niet kan vinden wat hij zoekt, of toch medische hulp nodig heeft, komt uiteindelijk bij de huisarts terecht. De maandagmorgen lijkt daarbij voor menigeen het ultieme tijdstip. Alle reden om op zondagavond nog even langs de homepage van de huisarts te surfen. Op de site van Van Rooij, huisarts in Roermond, is dat namelijk het drukste tijdstip van de week. Op zijn pagina's is alles te vinden over zijn praktijk, maar staan vooral een groot aantal links naar wetenswaardige medische sites. De site blijkt aan te slaan. In het gastenboek wordt Van Rooij in ieder bericht veelvuldig om zijn homepage geprezen door zowel patiënten als collega's. Uit de reeks links die hij biedt naar andere collega-artsen blijkt dat een groeiend aantal huisartsen het medium internet heeft ontdekt. Het kan Van Rooij in ieder geval niet worden verweten dat hij onvolledig is of alleen uit een soort van ijdelheid handelt. Behalve zijn eigen foto prijken namelijk ook de foto's van zijn assistentes op de website én die van de interieurverzorgster.

Laurens van Aggelen

Adressen:

Het Digitaal Ziekenhuis Nederland:
www.ziekenhuis.nl

De Nederlandse Hartstichting:
www.hartstichting.nl

De Nederlandse Kankerbestrijding:
www.kankerbestrijding.nl

Eettest:

www.eettest.nl

GezondheidsNet:

www.gezondheidsnet.nl

De Nederlandse Stoma Pagina:

www.nooduitgang.com

Vereniging Spierziekten Nederland:

www.vsn.nl

Huisarts op het net:

home.worldonline.nl/~jvrooij

lijkheid biedt te kijken of hij niet te veel vet, of juist te weinig vezels, groente en fruit eet. Aan het einde van de test volgt een uitslag die wordt toegelicht en vergezeld gaat van een aantal nuttige adviezen. De site is behalve van de Nederlandse Hartstichting ook een initiatief van de Nederlandse Kankerbestrijding (KWF) en het Voedingscentrum. Het KWF heeft zelf overigens een heel duidelijke, mooi vormgegeven site waar veel informatie te vergaren is en die bovendien helder en beknopt is geschreven. Gezien de omvang van de site heeft men er goed aan gedaan een zoekfunc-

tie in te bouwen zodat de gewenste onderwerpen snel zijn te vinden. Eigenlijk zou iedere grote site deze functie moeten bieden. Overigens is het ook mogelijk diverse folders online té bestellen. Evenals de Hartstichting, besteed ook het KWF veel ruimte aan tips voor een gezonde manier van leven.

Huisarts

Zeer rijk aan informatie is ook de ruim driehonderd pagina's tellende site van de Vereniging Spierziekten Nederland. Ondanks de grote omvang heeft de site een overzichtelijke